

Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo usposablja za delo v vseh tipih organizacij, ki se ukvarjajo s produkcijo, zbiranjem, urejanjem, hrambo in posredovanjem zapisanega znanja v vseh oblikah – torej bibliotekarje, informatike in založnike, ki lahko delajo v knjižnicah, informacijskih in dokumentacijskih centrih, knjigarnah, založbah in drugih medijskih hišah. Leta 2017 je Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo praznoval tridesetletnico svojega obstoja.

Čeprav poznamo knjižnice in založbe v vseh zgodovinskih obdobjih od antike naprej, na tem področju dolgo ni bilo možnosti formalnega izobraževanja. V knjižnicah so v 20. stoletju strokovno delo opravljali delavci z gimnazijsko maturo, zahtevnejša in vodstvena dela pa delavci z univerzitetno izobrazbo, največkrat s humanističnega področja.

Priprave na ustanovitev oddelka, ki je tedaj v imenu nosil le bibliotekarstvo, je popisal prvi predstojnik in ustanovitelj oddelka red. prof. dr. Branko Berčič v zborniku ob sedemdesetletnici Filozofske fakultete, pozneje pa sta o oddelku pisali še predstojnici red. prof. dr. Alenka Šaupperl v zborniku ob 90-letnici FF ter red. prof. dr. Polona Vilar v prispevku ob 30-letnici oddelka. Študij je nadgradil različne oblike formalnega izobraževanja poklicnih knjižničnih delavcev, ki so v Sloveniji potekale od leta 1947, najprej kot nekajmesečni strokovni tečaji, nato kot enoletna šola, v študijskem letu 1964/65 pa je bil v program Pedagoške akademije vključen redni dvoletni in dvopredmetni študij knjižničarstva. Visokošolski program bibliotekarstva je bil po prizadevanju Zveze bibliotekarskih

društev Slovenije, Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, Univerzitetne knjižnice v Mariboru, tedanje Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo, Pedagoške akademije in Filozofske fakultete potrjen leta 1985, leto pozneje pa je bila za izvajalko programa določena Filozofska fakulteta. Prvi razpis za vpis je bil objavljen marca 1987.

Od prvega vpisa do leta 1995/96 je bilo mogoče bibliotekarstvo študirati le v povezavi z eno od drugih študijskih smeri na Filozofski fakulteti. Pozneje je študij potekal enopredmetno ali dvopredmetno, po bolonjski prenovi (s prvim vpisom 2006/07) zgolj enopredmetno, s študijskim letom 2018/19 pa je spet vzpostavljena možnost dvopredmetnega študija.

Svoje prostore je oddelek v petem nadstropju stavbe Filozofske fakultete dobil sredi študijskega leta 1990/91, do tedaj pa je gostoval na bivši Pedagoški akademiji. Število studentov je skozi leta naraščalo. V študijskem letu 1995/96 je oddelek izdelal program podiplomskega študija bibliotekarstva, ki je bil prvič razpisan za leto 1997/98. Imel je tri smeri: bibliotekarstvo, splošno informatiko in knjigarstvo, kar je tudi postavilo temelje za prenovljeni program bolonjskega študija. Ob koncu študijskega leta 1996/97 je oddelek vzpostavil tudi knjižnico in v začetku leta 1999 kot prvi na Filozofski fakulteti uvedel avtomatizirano izposajo.

Temeljni cilj univerzitetnega študijskega programa Bibliotekarstvo in informatika je usposobiti strokovnjaka za delo na področju organiziranja znanja, ki vključuje produkcijo, distribucijo, hrambo in posredovanje vseh vrst informacij. Program daje osnovo tudi za nadaljevanje študija na magistrski in/ali specialistični stopnji ter za vseživljenjsko strokovno in znanstveno usposabljanje, saj kandidati pridobijo znanja in spretnosti za obvladovanje sveta informacij.

Do leta 2015/16 je oddelek vpisoval v tri ločene magistrske programe (Bibliotekarstvo, Informacijska znanost z bibliotekarstvom in Založniški študiji), od 2016/17 pa vpisuje v skupni program Bibliotekarstvo, informacijski in založniški študiji.

Eden od velikih izzivov za sodobne družbe je tudi tako imenovana informacijska eksplozija: ogromna količina informacij, ki onemogoča, da bi vsak posameznik ob pravem času dobil pravo informacijo za rešitev svojega informacijskega problema. Strokovno in znanstveno področje bibliotekarstva, informacijskih in založniških študij se ukvarja s proučevanjem vseh vidikov informacij od nastanka do uporabe ter z načrtovanjem procesov in storitev za učinkovit dostop do informacij. Prav zato je poklic takega informacijskega strokovnjaka, kot ga izobražujemo v programu Bibliotekarstvo, informacijski in založniški študiji, eden od poklicev prihodnosti.

Oddelek izvaja tudi program doktorskega študija, prvi doktorat je bil podeljen leta 1995. Od 2009 se doktorski študij Informacijske vede izvaja v skupnem programu Humanistika in družboslovje.

Od leta 2002 oddelek podeljuje Berčičevo nagrado za najboljše diplomsko delo, ki je namenjena spodbujanju študentov, da bi se za diplomsko delo še posebej potrudili.

Od leta 2008 oddelek podeljuje Sajatovo nagrado za najboljše magistrsko delo v preteklem koledarskem letu. Pobudnik in donator sredstev zanjo je bil prof. dr. Jerry D. Saye, predavatelj na School of Information and Library Science na University of North Carolina at Chapel Hill.

izr. prof. dr. Andrej Blatnik

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Bibliotekarstvo in informatika – enopredmetni	Bibliotekarstvo, informacijski in založniški študiji – enopredmetni
Bibliotekarstvo in informatika – dvopredmetni	
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področje: Informacijske vede

Katedre

- Katedra za bibliotekarstvo
- Katedra za informacijska znanost
- Katedra za knjigarstvo

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Metodološki okvir merjenja uporabniške izkušnje v digitalnih knjižnicah* (J5-8247)
- raziskovalni projekt *Modeliranje bibliografskih informacijskih sistemov* (P5-036)
- bilateralni projekt *Razvoj in razširitve modela IFLA LRM* s Kent State University
- ERASMUS+ projekt EINFOSE (Encouraging Mobility and Learning Outcomes Harmonization)
- ERASMUS+ projekt ILO (Information Literacy Online)
- projekt strukturnih skladov *Bralna pismenost in razvoj slovenščine – OBJEM*
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- BiblioThecaria (knjižna zbirka)

Študentske dejavnosti in društva

- Sekcija študentov bibliotekarstva

Seznam zaposlenih

- izr. prof. dr. Andrej Blatnik (od 2009)
- Nataša Elikan Korošec, samostojna strokovna delavka (od 1992)
- red. prof. dr. Primož Južnič (od 2004)
- red. prof. dr. Mihael Kovač (od 2000)
- Maja Kuhar, mlada raziskovalka (od 2018)
- izr. prof. dr. Jasna Maver (od 1998)
- doc. dr. Tanja Merčun Kariž (od 2007)
- doc. dr. Marija Petek (od 2001)
- doc. dr. Jan Pisanski (od 2008)
- red. prof. dr. Alenka Šauperl (od 1994)
- doc. dr. Katarina Švab (od 2016)
- red. prof. dr. Polona Vilar (od 1998)
- doc. dr. Ana Vogrinčič (od 2015)
- red. prof. dr. Vlasta Zabukovec (od 1999)
- red. prof. dr. Maja Žumer (od 2001)